

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 7. septembra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 104.

Register o prodaji žganja, vina in piva.

Za register o prodanih količinah alkoholnih pijač je finančna uprava, kakor smo poročali že v eni zadnjih števil, priznala izdatno ugodnost. Dovolila je, da se v krajih, ki imajo pod 2000 prebivalcev, opusti vodstvo registra. V teh krajih se nadomesti register z večkratno, vsak mesec najmanj enkratno kontrolo zaloge. Skoro istočasno pa je dolžnost, voditi register, izdatno razširila. V pravilniku k zadnjim izpremembam in dopolnitvam trošarinskega pravilnika je določeno, da register o prodaji žganja razširila tudi na prodajo vina in piva.

Voditi register ni težavno, zahteva pa veliko točnost in pozornost. V register se mora vpisati vsak prejem alkoholnih pijač, čim dospo v poslovne prostore. Z vpisom se torej ne sme čakati do večera ali celo do drugega dne. Vpiše se ne le dan, temveč tudi ura prejema, dalje ime, priimek in bivališče onega, od kojega je bila pijača kupljena, potem količina v litrih in jakost v stopinjah alkohola.

V register se morajo vpisati tudi prodaje. Če se proda komu naenkrat 5 ali več litrov pijač, se mora prodaja takoj vpisati v register in kupec mora prodajalcu še pismeno potrditi, da je dotično količino pijač res kupil. Brez tega potrdila prodajalec ne sme izročiti kupcu kupljene pijače. Le pijače, prodane v količinah izpod 5 litrov, se smejo vpisovati koncem vsakega dne, ločeno po posameznih vrstah.

Ker torej zahteva vodstvo veliko točnost in pozornost, katero točilec in prodajalec ne morejo vedno posvečati registru v zadostni meri, nastajajo difference, ki so pri količkah živi kupčiji skoro neizogibne in po predpisih strogo kaznjive. Finančna uprava je uvidela težave, katere so imeli točilec in prodajalec žganja in je ravno radi teh težav dovolila, da se registri v krajih izpod 2000 prebivalcev opuste. Enake težave pa obstoje v ostalih krajih, posebno pa bodo nastale, ako bo treba voditi register tudi za pivo in vino.

Kakšni razlogi so bili merodajni za ukrep, da se mora register voditi tudi za vino in pivo, nam ni znano, ker finančna uprava teh razlogov ni objavila, dasi bi bilo jako zanimivo, da bi jih poznali vsaj oni, katere zadene novo breme.

Registri imajo namen, da omogočijo in olajšajo trošarinsko kontrolo ter preprečijo, da se trošarinski predmeti ne spravljajo v promet brez plačila trošarine. Gospodarski krogi so si od nekdaj prizadevali, da se odpravi register, ne zato, da bi se bali kontrole ali da bi se hoteli kakorkoli ogniti plačilu trošarine, temveč zato, ker jim povzročajo v manipulativnem oziru velike težave v njihovem poslovanju.

Glede žganja je dolžnost, voditi register še kolikor toliko utemeljena z ozirom trošarinske kontrole, kajti žganje se kuha tudi trošarine prosto in kontrola, da se to žganje ne odda v promet ali v tako porabo, ki je zavzeta trošarini, je precej težavna. Nikakor pa ni potrebno za učinkovito trošarinsko kontrolo, da se vodi register tudi za vino in pivo.

Trošarina na pivo se pobira ob produkciji. Kontrola za trošarino na pivo je tako izčrpna, da je pivovarjem, ki so vse pod stalno trošarinsko kontrolo, sploh nemogoče spraviti v promet nezatrošarinjeno pivo. Kontrolni predpisi za zavarovanje trošarine na pivo se že brez registrov tako ostri, da more pivovarna spraviti iz pivovarne samo pivo, za katero je trošarina že plačana.

Tudi kontrolni predpisi za vino so jako strogi. Vino je pod kontrolo od vinogradnika do prodaje konsumenta. Kontrolne listine spremljajo prevoz, predpisane so prijave raznih vrst itd. Glede vina je kontrola tako ostra, da je tudi vino nemogoče spraviti v promet brez plačila trošarine.

Za vodstvo registra za vino in pivo torej ni moglo biti merodajno zavarovanje državne trošarine, ki bi edino moglo opravičevati tako dalekosežen ukrep, kakor je register. Spričo težav in sitnosti, katere povzroča register prizadetim trgovcem in gostilničarjem, bi smel biti register ultimativna ratio, koja bi se smela porabiti samo v skrajnem primeru, ako odpovedo vsi drugi predpisi. Ker pa to pri obilici kontrolnih sredstev ni slučaj, upamo, da bodo tudi merodajni krogi uvideli, da register za vino in pivo ni potreben in da ga bodo odpravili še predno se bo začel voditi ali pa vsaj toliko olajšati, da zanj ne bodo veljali vsi strogi predpisi, ki veljajo za register o prodaji žganja.

Konkurenca med železnici in avtobusi.

Prošnje za avtobusne koncesije se bodo morale v gotovih primerih predložiti prometnemu ministrstvu.

Prometno ministrstvo je poslalo ministrstvu za trgovino in industrijo dopis glede konkurence, ki jo delajo avtobusi železnicam. Ministrstvo prosi, da se v bodoče koncesije za avtobusne proge, ki bi mogle konkurirati železnicam in škoditi železniškemu interesom, ne izdajo brez vednosti in predhodnega soglasja ministrstva prometa. Ministrstvo trgovine in industrije je pojasnilo svoje načelno stališče glede vprašanja konkurence železnic in avtobusov, ki se je pojavila v še mnogo večji meri v drugih državah, kjer je promet še bolj razvit. Pokazalo se je, da avtobusi uspešno konkurirajo železnicam zlasti na krajših linijah. Razvoj prometnih sredstev bo v bodoče favoriziral železnice samo na daljših progah. Za krajše linije, katerih rentabilnost je negotova, nastaja, po mnenju ministrstva, vprašanje, ali ne bi bilo umestnejše, da se namesto vicinalnih železnic gradijo prvostopne avtomobilske ceste. Kar se tiče konkurence železnicam je ministrstvo sprejelo predlog generalne direktorije državnih železnic, da se prošnje za koncesijo takih prog predhodno predložijo ministrstvu prometa na izjavo. Zato se bodo odslej naprej vse prošnje za prevoz oseb z avtobusom predložile ministrstvu prometa v vsakem primeru, kadar bi moglo izvrševanje takega obrta prizadeti interese železniške uprave, zlasti še, če se namerava obratovati na progi, ki je ali v poredna z železniško ali pa sicer med seboj veže kraje z železniškimi postajami.

Jesenski razstavi je zagotovljen uspeh.

Kljub zelo vročemu vremenu vlada na velesejskem prostoru ves dan najživahnejše vrvenje, v razstavnih prostorih pa gneča. Dasi ima ta prireditev bolj lokalni značaj, je vendar obisk inozemcev dokajšen. Vsaki dan se pojavljajo v velesejskem uradu odlični gospodarski zastopniki iz inozemstva, pa tudi med interesi za nakup je mnogo inozemcev.

Razstava pohištva je ves dan predmet občudovanja. Naši mizarji žanjejo tudi to pot izmed vseh razstavljalcev največ priznanja in laskave pohvale. Smelo smemo trditi, da je blago tako po kvaliteti in okusu, kakor tudi po ceni, izven vsake konkurence. Mnogo naročil je že napravljenih za domače sir. Dobijo se vzorci vseh vrst do najfinejše kvalitete. Tudi v tem oziru nam nudi razstava razveseljivo sliko in kaže napredek, o katerem je večini domačih konsumentov prav malo znano. Živahnost in vrvenje vlada naravno, kakor vedno, okoli vinske preiskušnje in so nekateri vzorci že pošli. Lepo je na razstavi zastopana tudi domača obrt. Čipkarstvo je prav dobro zastopano, zanimanje vzbujajo pa tudi drugi izdelki.

Velik naval občinstva se napoveduje zlasti za nedeljo in že danes lahko mirno trdimo, da je razstava dosegla najboljši moralni in nepričakovano ugoden finančni uspeh.

varovalni prispevki 1-4, inventar 0-1, druga aktivna 2-7, vrednost prihranka na pribitkih za upravnne stroške 33-2, potreba sklada za izvršitev valorizacije rent 30-2 milijona Din.

Ivan Mohorič:

Na Holandsko.

(Nadaljevanje.)

Frankfurtski vzorčni velesej je le za pol leta starejši od ljubljanskega, a razpolaga danes z ogromno reprezentančno palačo, v katero gre 18.000 ljudi.

Od sejmišča smo preko parka republike zavili proti razsežnemu bloku univerze. Univerzo vzdržuje mesto z državno subvencijo. Poleg države prispeva cela vrsta znanstvenih društev za vzdrževanje univerze. Znatne vire črpa iz obresti ustanov, ki so jih zapustili bogati Frankfurtovci. Ima pet fakultet pravno, medicinsko, filozofsko, naravoslovno ter fakulteto za gospodarstvo in socialne vede. Glavne zgradbe fizikalnega društva in Senkenbergovega naravoslovnega muzeja ter Jügelhausa, v katerem se nahaja večina predavalnic, so medseboj zvezane s hodniki. Univerza je bila odprta še le po izbruhu svetovne vojne 18. oktobra 1914 ter je bila priključena kot posebna fakulteta bivša »akademija za socialne in trgovske vede«, ki je bila osnovana že leta 1906.

Skozi Westend, četrt bogatašev in milijonarjev, smo se vrnili mimo opernega gledališča v staro mesto. Nekdanje trdnjasko ozidje Frankfurta okoli starega mesta so pri asanaciji podrli in izpremenili v najlepše bulvarje. Staro mesto z nebroj krivuljastih ozkih ulic je župan Adikes, kateremu ima Frankfurt za tehničen napredek največ zahvaliti, presekal in podrli 300 starih hiš. Sprehod po starem mestu v Frankfurt je izredno interesanten. Središče je ponosni »Römer«, kjer so bili kronani rimski cesarji. Pred njim vodnjak pravičnosti, kjer se je nekdanj ob slovesnostih kronanja gostilo prebivalstvo z vinom in pečenko. Nasproti rotovža je najstarejši del Frankfurta s slikovitimi kočijami, poslikanimi starimi hišami, ki so po večini še danes ohranila svoje posebne priimke. Tu je hiša pri zlati tehtnici, pri zamorecu, kamenita hiša, pri angelju varhu itd. z dragocenimi rezbarinami okraji in starinskimi fasadami. Vodnik nam je razlagal zanimivo kroniko teh stavb in anekdote iz starinske romantike.

Poglavje zase je naseljevalna stanovanjska politika Frankfurta, ki bazira na desetletnem gradbenem programu. Datira iz leta 1925. Frankfurt je zgradil 1926. leta 2200 stanovanj, leta 1927 ca 3000 in leta 1928 pa nadaljnih 2500. Vendar stanovanjska kriza s tem še vedno ni rešena, ker se je letos prijavilo že v prvi polovici nad 4000 novih strank za stanovanje. Za stanovanjsko akcijo je stavilo na razpolago mesto v dobi od leta 1924 do 1927 88-5 milijonov zlatih mark. Od tega je nad polovico pokrilo s hipotekami na najemščine, 15-5 milijonov mark je dalo na breme rednega proračuna in le 14-5 milijona je najelo v obliki posojila. Mostni stavbeni urad je gradil v lastni režiji samo 26% stanovanj, za 37% je stavil na razpolago denarna sredstva privatnikom in zadrugam, ostalih 37% pa delniški družbi za mala stanovanja in Mietheim A. G., katerih 93% kapitala je v mestnih rokah. Cela izvedba stavbenega programa je po finančni, kakor tudi po tehnični strani izredno interesantna. Kolonizacija mestne okolice se vrši po določnem splošnem načrtu, ki skuša popraviti nedostatke nekdanjega stila razvoja vele mest, onih velikih nepre-

Poslovanje Pokojninskega zavoda za nameščence v letu 1928.

Pokojninski zavod je izdal poročilo o poslovanju v letu 1928. V lanskem letu je bil uveljavljen nov pravilnik o draginjskih dokladah in so se rente radi valorizacije dvignile za 25%. Z novelo septembra 1928 so se spremenili plačni razredi, s čimer se je pokojninsko zavarovanje znatno zboljšalo.

Glede naložb se navaja da, je bilo 105-5 milijona naloženih v državnih papirjih, 21-2 milijona Din, od tega samo 28-8 milijona dinarjev v 7% investicijsko posojilo, v nom. 24-15 milijona Din, v nepremičninah 21-8 milijona Din, v menicah 22-1 milijona dinarjev, v hipotekah 24-3 milijona dinarjev, v stavbnih kreditih 5-4 milijona Din. Stanje posojil oblastem in občinam je znašalo 8-7 milijona Din, na hišah nameščenecv naloženo 2-1 milijona Din.

Celokupno število zavarovancev je znašalo: obveznih 8686, neobveznih

283, za višje dajatve 472. Število obveznih članov je od leta 1925 do 1928 padlo za 1136. Od vseh zavarovancev pripade na ljubljansko oblast 4591, na mariborsko 2106, splitsko 1239, dubrovniško 385 in zetsko 82, na ostale 293. Predpisi so znašali za ljubljansko oblast 11-22, mariborsko 5-48, splitsko 3-82, dubrovniško 1-06 in zetsko 0-26. Zaostanek na vplačilih je znašal v letu 1928 1-4 milijona dinarjev.

Bilanca za leto 1928 izkazuje sledeče postavke: pasiva: premijska rezerva 173-5 milijona Din, lombardno posojilo 8-0, pokojninski sklad 0-2, sklad za kurzne razlike 1-6, druga pasiva 3-5 milijona Din. Aktiva: blagajna in poštna hranilnica 0-4, dolžniki 72-3, nepremičnine 21-8, hiša nameščenecv 2-1, vrednostni papirji 21-2, neplačane državne subvencije 0-2, terjatve napram inozemskim pokojninskim zavodom 1-4, dospeli za-

tržnih zazidanih kompleksov, kakor jih poznamo iz stare Avstrije. Prvotno mesto se skuša zaokrožiti v kompaktno središče, dočim se nova selišča nahajajo daleč za mestom na prostem, prometno dobro zvezana s centrom. Vmes zelenje, zrak in prostor za kretanje. Novozgrajene naselbine se razvijajo povsem samostojno, privlačijo nase obrtništvo, trgovstvo in vse druge naprave, ki jih potrebujemo v dnevnem življenju. Na velikih zelenih ploskvah med novimi naselbinami in središčem mesta se sistematično pospešuje malo vrtnarstvo, katerega važnost za narodno zdravstvo se vedno bolj ceni. Stanovanja v teh kolonijah so urejena po najmodernejših načelih racionalizacije. Arhitektura gradb je zelo svojevrstna in se jo brez slik da težko znazorniti. Vidi se, da je moderna arhitektura pomedla z nekdanjo navlako simsov in ornamentov, s katerimi se je včasih poživljalo fasade. Ona je popoln izraz sedanje revolucionarne dobe in upliva v celoti harmonično, mirno in elegantno. Vsekakor globlje kot bogataška napihnjnost in nadutost parveniških zgradb v naši prestolici. Na ravni strehah se nahajajo terase, dvorišča so okrašena s skrbno negovanimi vrtni, ki dajejo celoti tople ljubkosti, razveselijo oko ter zabrišejo vsako sled, da je to zgrajeno pravzaprav le za mase. Zdi se mi, da so te kolonije mejnik v stavbeništvu našega stoletja in predstavljajo srečno rešitev ideje, kateri predvojne generacije niso bile prav dostopne.

Drugo jutro smo zapustili zgodaj Frankfurt in jo ob vznožju Taunusovih obronkov udarili vzdolž Mene proti Mainzu na Reno. Naša etapa je bila določena ta dan skozi slovito klasično Porenje od Mainza do Kelmarajna, ki znaša po vodnem teku 180 kilometrov. Za Frankfurtom smo zjutraj srečali dolge vrste uradništva in nameščencev industrije barv, ki ima svoj neglegeden kolos tovarniških zgradb v Höchstu. Stotine inženjerjev in kemikov delajo neprestano v laboratorijih od zore do mraka, da odkrijejo nove izume in jih potem praktično industrializirajo. Neprekosljiva je nemška energija na tem polju in z bojaznijo navdaja lahko male narode, ki gledajo njih delo in napredek, ki je grandiozno v službi mirnih dob, toda pošasten v boju. In vendar je cel ogromni Höst samo neznamenit zložek velikega I. G. Trusta, v katerega interesno sfero spadajo sedaj tudi že naše kemične tovarne.

POGODBA MED NEMŠKO DRŽAVNO ŽELEZNICO IN NEMŠKO DRŽAVNO POŠTO O AVTOMOBILNEM PROMETU.

Po dolgotrajnih pogajanjih se je ta pogodba sklenila. Sklenjena je najprvo do leta 1934 in ji je namen, da izloči škodljivo in negospodarsko konkurenco med obema javnima korporacijama. Pošti je pridržan predvsem omnibusni promet, dočim vrši blagovni promet načelno le državna železnica. Železniške naprave, garaže in delavnice se skupno uporabljajo. Če kdo od obeh kontrahentov dogovora ne odpove, se podaljša sam ob sebi za nadaljnjih pet let.

Kvalitetna znamka

Zahtevajte povsod!

Med Italijo in Holandijo je izbruhnila borzna vojska. Borzna komisija v Amsterdamu je sklenila, da zaenkrat ne bo pripustila na borzo italijanskih listin, ki sicer tam notirajo. Gre za represalije proti Italiji glede nekega železniškega posojila.

Po svetu

Efektna borza na Dunaju je s 7. t. m. zopet pričela s sobotnim poslovanjem.

Nov koncern železa so ustanovili na severovzhodnem Agleškem. — Glavnica znaša 20 milijonov funtov!

Prodaja bakra v U. S. A. je vsled dobre zaposlenosti zadevne industrije v zadnjem času zelo zadovoljiva. Seveda se bo poznalo to tudi v Evropi.

Cin se v Ameriki dobro prodaja in računijo z zvišanjem cen.

Cink je tako v Ameriki kot v Evropi v znamenju slabega povpraševanja in se pozna to kolikortoliko tudi v cenah.

Gradbo velikega donavskega pristanišča v Novem Sadu je sklenila tamošnja občina. Bilo bi ogromnega pomena za ves donavski promet.

Letošnji pridelek v Nemčiji bo ugoden, čeprav nekoliko slabši kot lani. Najvažnejši pridelki so: ozimna rž, 8 mil. ton, ozimna pšenica 2-89 mil. ton, ječmen 2-7 mil. ton, oves 7 mil. ton.

Rumunski pridelek je po zadnjih poročilih dobro izpadel. Pšenice je sicer za 20-3% manj kot lani (njen pridelek znaša 250.000 vagonov) in je bodo porabili doma, a druge žitne vrste (brez koruze) bodo dale 247.000 vagonov izvoznega previška, kar je toliko kot 11 milijard in 750 milijonov lejev.

Rumunske koruze bo za izvoz na razpolago okoli 130.000 vagonov v vrednosti 8 in pol milijarde lejev.

Razne ameriške združene organizacije za prodajo žita so sklenile, da bodo ustanovile centralno prodajno organizacijo. Važnost udeležitve tega načrta nam kaže dejstvo, da predstavljajo udeležene organizacije ca. 40 odstotkov vsega žitnega pridelka v U. S. A.

Pripustitev vodilnih nemških delniških vrednotnic na borzo v Parizu se bo menda v kratkem izvršila. »Capital«, eden vodilnih francoskih finančnih listov, naznanja, da bo odločitev v kratkem padla, in sicer v ugodnem smislu.

Berlinska parfumerijska tovarna Lohse je prešla v ameriške roke. Njena delniška glavnica znaša 1 milijon mark.

Devet bombaževih predilnic in tkalnic v Lancashire se pogaja o združitvi. Glavnice imajo te tovarne za več milijonov funtov.

Špansko-italijanski kartel živega srebra kontrolira 90 odstotkov svetovne produkcije.

Angleška gramofonska družba Columbia naznanja izplačilo 30-odstotne končne dividende; ker je izplačala že 15 odstotkov vmesne dividende, znaša vsa dividenda 45 odstotkov.

Svetovna produkcija svinca v juliju je znašala 163.200 ton, v lanskem juliju pa 126.500 ton. Na U. S. A. je prišlo v letošnjem juliju 58.100 ton, torej dobra tretjina.

Izvoz piva iz Češkoslovaške v prvi letošnji polovici je znašal 126.530 hl v vrednosti 24-32 mil. Kč proti 119.846 hl in 23-21 mil. Kč v prvi lanski polovici; letošnji prirastek je 5-4 odstoten. Povprečna vrednost 1 hektolitra eksportiranega piva je bila letos 192-55 Kč, lani 193-75.

Importno carino na sladkor v znesku 40 odstotkov zahteva egiptska sladkorna industrija. Vlada pripravlja novo carinsko tarifo, ki naj stopi v veljavo 1. novembra t. l.

V splošnem gospodarskem položaju Nemčije se po poročilu Nemške banke ni izvršila nobena bistvena sprememba; produkcija in prodaja vztrajata vohče na dosednji črti, število brezposelnih je še nekoliko padlo, izvoz fabrikatov je še nadalje narasel, hranilne vloge se dvigajo.

Nemške borze so v znamenju stagnacije, tako glede delnic kot glede trdno obrestljivih vrednot. Vrše se razgovori o vzrokih padanja in o odpomočnih sredstvih.

Ufa in Emelka sta sklenili interesno skupnost.

Ameriški petrolejski družbi Sinclair Oil in Prairie Oil se bosta fuzionirali. Obe družbi razpolagata s premoženjem 600 milijonov dolarjev. Družbo bo vodil Harry F. Sinclair, ko bo prišel iz šestmesečnega zapora, kamor je prišel vsled zaničevanja ameriškega senata.

Osnutek naredbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovališč.

Veliki župan ljubljanske oblasti je dne 3. septembra t. l. podpisal osnutek izvršilne naredbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v ljubljanski oblasti. Osnutek je bil podan ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje, ministrstvu za trgovino in industrijo, Zbornici za TOI ter Delavski zbornici. V zmislu čl. 47 uredbe z dne 16. aprila 1928 morata ministrstvo za socialno politiko in ministrstvo za trgovino in industrijo osnutek te naredbe najdlje v enem mesecu od dne, ko ga prejmeta, spraviti v sklad z zakonom in s predpisi uredbe ter ga vrniti velikemu županu v razglasitev.

Osnutek nove izvršilne naredbe se glasi:

Naredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v ljubljanski oblasti.

Na podstavi in v okviru uredbe gospoda ministra za socialno politiko in narodno zdravje in gospoda ministra za trgovino in industrijo o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic (podjetij) in o delavnem času pomožnega osebja z dne 16. aprila 1929, Z. R. br. 4201, Službene Novine štev. 141/LIX ter po zaslišanju Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in Delavske zbornice za Slovenijo, določam čas, ko smejo biti v poedinah krajih ljubljanske oblasti trgovinske in obrtne obratovalnice odprte, takole:

A. Ob delavnikih.

Člen 1.

Trgovinske obratovalnice, kolikor ni določeno v naslednjih členih kaj drugega, smejo biti odprte:

1. V okolišju policijske direkcije ljubljanske poleti in pozimi od 8. do 13. in od 14. do 19. ure.

2. V ljubljanskem okoliškem srezu poleti od 7. do 13. in od 15. do 20. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 19. ure.

3. V brežiškem srezu poleti in pozimi od 6. do 13. in od 15. do 20. ure. V krajih Brežicah in Selnici poleti od 7. do 13. in od 14. do 18. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 18. ure.

4. V črnomeljškem srezu poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, le ob sobotah eno uro dlje, t. j. do 20. ure.

5. V kamniškem srezu poleti od 6. do 13. in od 14. do 20. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 20. ure. V mestu Kamniku poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 18. ure; ob sobotah poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.

6. V kočevskem srezu poleti in pozimi od 7. do 12. in od 13. do 20. ure. V mestu Kočevju poleti od 7. do 12. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 12. in od 13. do 18. ure; ob sobotah eno uro dlje, t. j. poleti do 20., pozimi do 19. ure.

7. V kranskem srezu: a) sodni okraj Kranj: poleti od 8. do 12. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 18. ure;

b) sodni okraj Tržič: poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.

8. V krškem srezu poleti od 6. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure. V mestu Krškem poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.

9. V laškem srezu poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 18. ure. V trboveljski in dolski občini poleti od 7. do 12. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 12. in od 13. do 18. ure. V občinah Laškem, Sv. Krištofu, Dolu pri Hrastniku in Trbovljah smejo biti trgovinske obratovalnice ob plačilnih dneh Trboveljske premožkopne družbe za eno uro dlje odprte.

10. V litjskem srezu poleti od 6. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.

11. V logaškem srezu poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 12. in od 13. do 18. ure.

12. V novomeškem srezu poleti od 8. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 19. ure.

13. V radovljiskem srezu poleti od 6. do 12. in od 14. do 20. ure, pozimi od 7. do 12. in od 13. do 19. ure.

14. V področju škofjeloške srezke izpostave poleti od 7. do 12. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 12. in od 14. do 19. ure.

Člen 2.

Prodajnice kolonijalnega, specerijskega in mešanega blaga ter kramarske obratovalnice smejo biti odprte:

1. V okolišju policijske direkcije ljubljanske poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.

2. V sodnem okraju Kranj poleti od 7. do 12. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 19. ure.

Člen 3.

Delikatesne trgovine smejo biti odprte poleti in pozimi od 8. do 13. in od 14. do 20. ure.

Člen 4.

Trgovine s papirjem, pisarniškimi in šolskimi predmeti kakor tudi knjigarne smejo biti odprte poleti in pozimi od 8. do 13. in od 14. do 19. ure.

Člen 5.

V okolišju policijske direkcije ljubljanske smejo biti odprte:

a) trgovine z manufakturnim, galanterijskim in modnim blagom poleti in pozimi od 8. do 13. in od 14. do 19. ure;

b) trgovine z železnino poleti od 8. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 19. ure.

Člen 6.

Cvetičarske trgovine smejo biti odprte poleti in pozimi od 8. do 13. in od 14. do 20. ure.

Člen 7.

Pekovske prodajalnice smejo biti odprte poleti in pozimi od 5. do 20. ure.

Člen 8.

Mesnice (prodajni lokali) smejo biti odprte poleti in pozimi od 5. do 13. in od 17. do 19. ure.

Mesarske stojnice in barake smejo biti odprte poleti in pozimi od 5. do 14. ure.

Člen 9.

Poslovanje na stojnicah, na cestnih križiščih, na nezagrajenih prostorih, po vezah, hodnikih in barakah ni dopustno ob času, ko morajo biti zaprte druge trgovinske obratovalnice. Izjemoma se dovoljuje trgovcem, ki se bavijo izključno s prodajanjem presnega sadja, presne zelenjave in slaščice, obratovanje na stojnicah in na drugih, zgoraj navedenih prostorih, poleti in pozimi od 6. do 20. ure. Če prodajajo poleg navedenih še druge predmete, velja za njih obratovalnice čas, kakršen je določen za vse druge trgovinske obratovalnice.

Člen 10.

Po 18. uri je prepovedano vsako opraviljanje ambulantanega obrta (n. pr. dežnikarjev, lončevcev, steklarjev, brusarjev itd.) po ulicah in hišah, prodajanje in krošnjarjenje po ulicah in hišah, kolikor niso ustanovljeni od tega izjeme v členu 11.

Člen 11.

Prodajanje novin, revij in časopisov, pečenega kostanja, brezalkoholnih pijač, alve, sladoleda, presnega in posušenega sadja kakor tudi kuhanih klobas po ulicah je dovoljeno poleti od 5. do 22. ure, pozimi od 6. do 22. ure. Po javnih lokalih se smejo prodajati prav tako do 24. ure novine, revije, časopisi in kočevski predmeti.

Člen 12.

Za samostalne male prodajalnice tobaka (trafike) veljajo določbe pravilnika monopolne uprave za prodajanje tobakovih izdelkov na drobno.

Za samostalne male prodajalnice tobaka se smatrajo one obratovalnice, ki prodajajo tobake izdelke, cigaretni papir, vžigalice, kolke in taksne papirje, pošne znamke, dopisnice in razglednice, srečke razredne loterije, novine, revije, časopise in kadilne potrebščine.

Če se bavijo te prodajalnice tudi s prodajanjem drugih potrebščin, ne smejo prodajati takih predmetov ob času, ko so zaprte trgovinske prodajalnice v določenem kraju.

Člen 13.

Za kavarniške, restavracijske, gostilničarske in hotelske obratovalnice velja glede policijske ure razglas velikih županov ljubljanske in mariborske oblasti.

Te obratovalnice smejo biti odprte čez poldne brez odmora.

Člen 14.

Okrepčevalnice, prodajalnice užičkih predmetov, vinarske in žganjarske obratovalnice in sploh obratovalnice, ki se v njih prodajajo mrzla jedila in alkoholne pijače izključno za konsum v lokalu, smejo biti odprte od 7. do 22. ure, pozimi od 7. do 21. ure.

Med te obratovalnice pa ne spadajo kolonijalne obratovalnice, kramarske in specerijske, pravtako ne delikatesne obratovalnice, če poslujejo tudi z blagom, ki se ne uporablja odnoso povzije v lokalu, za te veljajo odredbe, navedene v členu 1., 2. odnosno 3. te naredbe.

Člen 15.

Obratovalnice, ki strežejo gostom izključno z brezalkoholnimi pijačami, javne kuhinje, slaščičarne v zvezi ali ne v zvezi s prodajanjem alkoholnih in nealkoholnih pijač, prodajalnice mleka in mlečnih izdelkov, posledeje le, ako prodajajo samo za konsum v lokalu, smejo biti odprte poleti od 5. do 22. ure, pozimi od 6. do 21. ure.

Člen 16.

Za trgovinske obratovalnice, ki se bavijo poleg svojega trgovinskega obrata tudi s točenjem alkoholnih pijač, velja isti poslovni čas kakor za ostale obratovalnice, ki nimajo pravice točiti alkoholne pijače.

Člen 17.

Bančni zavodi, zavarovalni in njim podobni obrati, v katerih je poslovanje organizirano kakor v bankah, smejo biti odprti poleti in pozimi od 8. do 13. in od 15. do 18. ure.

Člen 18.

Podjetja za prevažanje, natovarjanje in raztovarjanje blaga pri železnicah in podjetja za prevažanje blaga z vozovi smejo biti odprta poleti od 5. do 20. ure, pozimi pa od 6. do 19. ure.

Člen 19.

Obrtne obratovalnice, kolikor ni določeno v naslednjih členih kaj drugega, smejo biti odprte v vsej oblasti od 7. do 12. in od 13. do 18. ure.

Obratovalnice strok, navedenih v členu 23. odstavka prvi, uvodoma navedene ministrske uredbe od 7. do 12. in od 13. do 16. ure.

Obratovalnice strok, navedenih v čl. 23. odstavka drugi iste uredbe, od 7. do 12. in od 13. do 17. ure.

Vi zaslužite,

Razpečuje v kraljevini SHI Fran Ksav. Lešnik, Maribor, Cankarjeva 28

če imate
MAGGI-jeve izdelke za juhe
staino v zalogi!

Obrtne obratovalnice v vaseh smejo biti odprte neomejeno in zanje ne veljajo določila te uredbe glede odpiranja in zapiranja obratovalnic ob delavnikih.

Člen 20.

Brivske, frizerske in lasuljarske obrtne obratovalnice smejo biti odprte:

- a) v mestu Ljubljani od 1/2 8. do 12. in od 1/2 14. do 19. ure, ob sobotah in dnevih pred prazniki pa eno uro dlje, t. j. do 20. ure;
- b) na periferiji ljubljanske, t. j. v občinah Moste, Vič in Zg. Siška, tako kakor v mestu Ljubljani, le ob sobotah in dnevih pred prazniki nepretrgoma od 1/2 8. do 21. ure;
- c) povsod drugje v ljubljanski oblasti od 7. do 20. ure, ob sobotah in dnevih pred prazniki pa od 7. do 21. ure.

Člen 21.

V pekarnah in pekovskih delavnicah je ob nedeljah ves dan prepovedano izdelovati kruh in ostalo pecivo in mora imeti pomožna oseba odmor najmanj od sobote 14. ure do ponedeljka 2. ure.

Člen 22.

Fotografske obratovalnice smejo biti odprte od 8. do 13. in od 1/2 14. do 19. ure.

Člen 23.

Preko določene meje in sicer največ še za dve uri zvečer smejo biti odprte vse trgovinske in obrtne obratovalnice na dan pred Sv. Miklavžem, pred Božičem, pred velikonočno nedeljo in ob dneh letnih in mesečnih sejmov.

Člen 24.

V kopalščih in letoviških krajih (na Bledu, Boh. Bistrici in ob Bohinjskem jezeru, v Kranjski gori, Dovjem, Mojstrani, Dolenjskih Toplicah in Laškem) smejo biti trgovinske in obrtne obratovalnice odprte poleti za čas, dokler traja uradna sezona, od 7. do 21. ure in kolikor niso določene s to naredbo posebne izjeme.

(Konec prihodnjš.)

Pasivnost naše trgovinske bilance v juliju tekočega leta manjša.

Po statistiki Generalne direkcije carin smo v juliju t. l. uvozili 190.900 ton v vrednosti 655,5 milijona dinarjev, napram 615 milijonom v juliju preteklega leta. Naš uvoz se je torej v juliju napram lani povečal za 40,5 milijona dinarjev.

Uvozili smo v juliju bombaža (sirovega) za 17,2 milijona dinarjev bombažnega prediva za 34,5, bombažne tkanine 57,3, ovčje volne 6,4, volnene prediva 9,7, volnene tkanine 20,8, svilene tkanine 6,3, svilene prediva 4,1, nepredelanega in polpredelanega železa 12,5, železne pločevine 10,7, železniškega materiala 21,4, sirove kože 13,7, sladkorja 2, sirove kave 17,8, riža 6,8, premoga 35,1, oljnatih plodov in semen 8,1, vreč 7,1, strojev in aparatov 63,5 itd.

Izvoz je v juliju znašal 621,3 milijona dinarjev in je bila tako naša trgovinska bilanca v mesecu juliju pasivna le še za 34,2 milijona dinarjev, dočim je bila v istem mesecu lanskega leta pasivna za 121 milijonov dinarjev, predlanskem pa za 53 milijonov dinarjev.

Ako računamo celokupen uvoz v letošnjem letu, vidimo, da smo uvozili v prvih sedmih mesecih za 4334,2 milijona dinarjev napram 4416,9 milijona dinarjev v istem razdobju preteklega leta. Pasivnost naše trgovinske bilance je znašala v prvih 10 mesecih t. l. 724 milijonov dinarjev napram 1236 milijonom v istem razdobju preteklega leta in 422 milijonom v istem razdobju leta 1927.

Razno

Dolgoletna pogajanja za kontingentiranje nemške porcelanske industrije so se ugodno zaključila. Kontingentacija je končno veljavno določena na 82 odstotkov kapacitete. Nova ureditev, ki ji je pristopilo 80 odstotkov nemških kvalitativnih tovarn, ima za namen v prvi vrsti dvig kvalitete nemškega porcelana. Dvignili bodo s 15. okt. cene za ca. 10 odstotkov. Pričeli bodo pogajanja s češkoslovaško industrijo porcelana glede produkcijske in prodajne ureditve.

Druga gospodarska konferenca Male antante se bo vršila v tekočem mesecu v Pragi.

Borza dela v Mariboru. Od 25. do 31. avgusta t. l. je iskalo dela 87 moških in 89 žensk, tedaj 176 oseb, službenih mest je bilo 120 prostih, delo je dobilo 80 oseb in sicer 28 moških in 52 žensk, odpotovalo jih je 24, odpadlo pa 14, koncem tedna jih je ostalo še 487 v evidenci. Od 1. januarja do 31. avgusta pa je dela iskalo 3992 moških in 2245 žensk, 3413 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 1290 moških in 1373 žensk, 916 jih je odpotovalo, 2171 pa odpadlo.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 12 hlapcev, 9 majarjev, 10 viničarjev, 1 kamnosek za umetni kamen, marmor, 1 kovač za orodje, 1 strugar, 1 klepar, 6 mizarjev, 4 sodarji, 1 cirkularist, 1 tapetnik, 2 krojača za veliko in malo delo, 1 brivec, ki je vajen ondoliranja, 1 čevljar, 1 slaščičar, 6 trgovskih potnikov, 1 lakirnik, 1 pleskar, 10 soboslikarjev, 10 delavcev za kamnolom, več vajencev (kovaške, kleparske, mizarске, usnjarske, pekovske in krojaške obrti in trgovske stroke), kakor tudi 11 kuharic, 1 starejša gospodinja, 1 natakarica, 30 služkinj, 4 sobarice, 1 šivilja za perilo in 1 trgovska vajenka.

PRODAJA ŠKARTIRANIH SPREMNIC IN DRUGIH LISTIN.

Oblastna poštna uprava v Ljubljani bo prodala dne 21. oktobra t. l. ca. 2800 kg škartiranih spremnic z znamkami potom ustmenih licitacij in dne 22. oktobra t. l. 5 vagonov škartnega papirja potom pismene licitacije. Družba bo ob 11. uri navedena dneva v pisarni ekonomskega odseka, Sv. Jakoba trg št. 2, soba 42. Spremnice se bodo licitirale po posameznih vrečah od bito 25 kg. Vpoštevale se bodo predvsem najvišje ponudbe, ne glede na to, ali se glase na posamezne vreče ali na vso količino, ostanek pa se preda najvišjemu ponudniku. Ostali

KOLINSKA TOVARNA
V LJUBLJANI izdeluje že
pred vojno dobro znano
pristno „VYDROVO“
rženo kavo!

škartni papir se proda le papirnim tovarnam in posredovalcem, ki prevzemajo jamstvo, da se ca. 5.000 kg brzozjavnega materiala takoj uniči. Jamčevina (5% oziroma za vsako vrečo škart. spremnic najmanj Din 20.—) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu podpisane uprave, kjer se lahko vpogledajo in kupijo pogoji.

NAJVEČJA HIDROELEKTRARNA V EVROPI.

Otvorili so jo pred par dnevi v Karadunu pri Bozenu na Tirolskem (že v Italiji). Strojne sile imajo 270.000 KS, njih letna produkcija je 300 milijonov KW-ur, ki gre po visokem toku 210.000 Volt večinoma v Milan. Vodni rov je 15 kilometrov dolg. Elektrarno je gradilo 5000 delavcev skozi tri leta, stroški so znašali 250 milijonov lir. Prve načrte za to elektrarno, ki izrablja vodo reke Eisacke, so v predvojni dobi napravili avstrijski inženjerji.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Svoji k svojim! **GROSUPLJE pri LJUBLJANI**

VINOCET

Tovarna vinskega
kisa, d. z. o. z.
Ljubljana

nudi
najfinejši in
najokusnejši
namizni kis

iz pristnega vina
Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in
higijenično najmo-
derneje urejena
kisarna v Jugoslaviji
Pisarna: Ljubljana, Dunajska
cesta 1 a, II. nadst.
Telefon štev. 2389.

IGN. VOK, LJUBLJANA-NOVO MESTO
H-KOLESA Plačljivo tudi na obroke!
Solidne cene!

„SPECTRUM“ D. D. tvornica ogledal in
brušenega stekla
LJUBLJANA VII. Celovška 81 Telef. 2343
ZAGREB, OSIJEK Središnja: ZAGREB

Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala,
brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe,
izbočene plošče, vstekljanje v med. — Fin — navadna ogledala.

Trgovci, oglašajte v „Trgovskem listu“!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana :—: :—: Telefon štev.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi itd.

Naznanjamo, da je naš ljubljani soprog in oče, gospod

Josip Medved

veletrgovec

dne 3. t. m. v Splitu nenadoma preminul.

Nepozabnega pokojnika prepeljemo iz Splita v Ljubljano in se bo vršil pogreb v soboto 7. septembra 1929 ob 4. uri popoldne z glavnega kolodvora na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. septembra 1929.

Judita Medved roj. Schuha, sogroga.

Ivo in Joško, sinova.

Cirila Škerlj in Mimi Spinčič, hčeri.

K U V E R T A

DRUŽBA Z O. Z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

USTANOVLJENO 1932

TEOD. KORN

LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8
(PREJE HENRIK KORN)

KROVEC, STAVBNI, GALANTERJSKI IN OKRASNI
KLEPAR / INSTALACIJA VODOVODOV / NAPRAVA
- STRELOVODOV / KOPALIŠKE IN KLOSETNE -
NAPRAVE / CENTRALNA KURJAVA

PAPIROGRAFIJA

DRUŽBA Z O. Z.
LJUBLJANA
Gospodarska 10
Telefon interurban 2747

Engros prodaja
papirja! Stalna
zaloga papirja
vseh vrst! Kon-
kurenčne tvor-
niške cene!

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

TISKARNA MERKUR

- LJUBLJANA -
GREGORČIČEVA 23

se priporoča za naro-
čila vseh trgovskih
in uradnih tiskovin.
Tiska časopise, knji-
ge, brošure, cenike,
statute, tabele i. t. d.

LASTNA
KNJIGOVEZNICA

TRAJNO koristno darilo
je samo
'GRITZNER' in 'ADLER'
šivalni stroj, ter pisalni stroj
'URANIA'.

Znižane cene, najlepše opreme edino le
pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

Brzjavi: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon št. 2263.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirite, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Cenik na razpolago. - Točna postrežba.

Veležganjarna M. ROSNER & Co. nasled.

VIKTOR MEDEN

V LJUBLJANI

IZDELUJE NAJBOLJŠE

likerje	tropinovec
rum	brinovec
konjak	slivovko

VINO VERMOUT

- KUPUJE SADJE ZA ŽGANJEKUHO -

Telefon interurban 2071

T V R D K A

J.C. MAYER

LJUBLJANA

priporoča svojo veliko zalogo manufaktur-
nega blaga in lepo izbero damskih, moških
in otroških čevljev tvrdke F. L. Popper

All se hočete osvoboditi svojega revmatizma in trganja?

Zbadljive, skeletne bolečine v udih in členih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, bodljaj, zbadanje po raznih
delih telesa, da celo slabe oči, so čede posledice revmatičnih in protinskih bolečin, ki jih je treba odstraniti, ker bo
sicer bolezen vedno bolj napredovala.

Ponudim Vam

zdravljenje s pijačo, ki bo ozdravila, razredčila vodno kislino, pospešila prebavo in izločevanje, torej ne takozvano
splošno in tajno sredstvo, marveč izdelek, ki ga nam nudi v blagor bolnega človeštva dobra mati narava.

Vsakomur poskušnja
zastonj!

Pišite mi takoj in prejeli boste od založništva, ki jih imam
v vseh deželah, popolnoma zastonj in franco poskušnjo
s poučnim navodilom. Sami se boste lahko prepričali o
neškodljivem in hitrem učinkovanju sredstva!

AUGUST MÄRZKE, Berlin - Wilmersdorf, Bruchsalstr. Nr. 5, Abt. 20.

TOVARNA PERILA RIGLAV, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 8, nasproti hotela Strukelj

priporoča veliko izbiro moškega perila po konkurenčnih
cenah. - Izdeluje se tudi po naročilu.

PROMETNA BANKA D.D., Ljubljana, Stritarjeva 2

Telefon št. 2149, 2968. Pošt. hran. rač. 13.853. (vagal pred Škofijo 1, naspr. magistrata.) Žiro-račun pri Narodni banki.

Nakup in prodaja valut in deviz. - Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. - Izdaja uverenj,
garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.